

PROTI JUNTĚ V MYANMARU

Prvního února došlo v Myanmaru, jenž je také znám pod starším označením Barma a sousedí s Bangladéší, Indií, Čínou, Laosem a Thajskem, k vojenskému puči. Moci se ujala armáda v čele se skupinou generálů vedenou Min Aun Hlainem. Svůj krok odůvodnili po trumpovsku, tedy bez jakýchkoli důkazů, nesrovnalostmi při loňských volbách, které drtivě vyhrála Národní liga pro demokracii (NLD) pod vedením dosavadní premiérky, známé exdisidentky Aun Schan Su Ťij.

V zemi v letech 1962 až 2014 vládla armáda, zpočátku zaštitěná specifickou formou takzvané barmské cesty k „socialismu“, tedy s prvky „buddhismu“, později stojící čím dál více na nacionálně-konzervativních pozicích. Vojenská junta (pod tlakem mezinárodního společenství i vnitřního vývoje) připustila a následně sama řídila legislativní demokratizaci země, připravila novou ústavu (na jejímž základě kontroluje armáda všechna silová ministerstva a řadu významných rozhodnutí). Tím umožnila po mnoha dekadách do jisté míry demokratické volby v letech 2011 a 2015 (pětdvacet procent poslaneckých křesel je podle ústavy obsazováno vojáky). Před volbami 2015 nejvlivnější vojenské rodiny masivně privatizovaly. Armádou řízená demokratizace země byla konána s představou, že ze jmen zapsaných na černých listinách Západu se stanou časem obchodní partneři. A to se také naplnilo.

Ihned od počátku puče se konaly rozsáhlé protesty násilně rozháněné ozbrojenými složkami. Jejich masovost v následujících měsících trochu ochabla, neustále však dochází k demonstracím a různorodým projevům nespokojenosti, přibývá aktů odboje a průmyslových sabotáží, mládež zůstává v ulicích, aktivizovaly se různé povstalecké skupiny v pohraničí. Tyto povstalecké formace působí především v regionech osídlených nebarmánskými etniky, což je přibližně třetina populace padesátimilionového Myanmaru. Armáda neváhá strílet ostrými a nasazuje vůči odporu i těžké zbraně, v hraničních oblastech reaguje leteckým bombardováním. To způsobuje novou uprchlickou vlnu. Junta má na svědomí za poslední měsíce stovky mrtvých a nezvěstných, tisíce raněných a zatčených. Přibylo také úmrtí zadržovaných osob, přičemž těla vydaná příbuzným často nesou známky mučení. Vojenský režim zavedl v několika velkých městech stanné právo. Často také blokuje internet.

Během některých protestů se objevují portréty Aun Schan Su Ťij. Vedle toho, že vyhrála volby a je nyní zadržována juntou, která připravuje kroky pro její kriminalizaci (stejně jako dalších lidí z vedení NLD), jde o kontroverzní postavu. Dceři populárního barmského generála se dostalo prestižního vzdělání na Oxfordu, vdala se za britského akademika, v roce 1988 se vrátila do Barmy a o dva roky pozdě-

ji vyhrála volby se svou stranou NLD. Tou dobou ale již byla v domácím vězení, a to až do roku 2010. V roce 1991 získala Nobelovu cenu míru. Během procesu „demokratizace“ zvítězila ve volbách a působila v roli premiérky. V roce 2016 udeřila myanmarská armáda proti etnické menšině Rohingů, vyznávajících islám. Su Ťij k tomu naprosto mlčela, její úřad prohlašoval, že se vlastně nic neděje, nanejvýš že je zakročováno proti teroristům. Coby nobelistka míru se stala morálním štítem armády během probíhající genocidy. Něco jako když u nás byl Havel morální oporou zlodějského přechodu ke kapitalismu, jež řídili lidé, kteří ho ve skutečnosti nenáviděli. Útoky proti Rohingům označila OSN za „učebnicový příklad etnického čištění“. Nešlo ale jen o muslimy, etnickým čistkám byla vystavena třeba i křesťanská komunita Kačjinů. Pokud tedy vyjadřujeme naši solidaritu lidem postiženým vojenským pučem v Myanmaru, nepočítáme mezi ně rozhodně ty bývalé vládní činitele, kteří svým mlčením a kolaborací s armádou kryli genocidní zvěrstva.

Od začátku puče se neprojevuje jen vůle a odvaha vzdorovat juntě, ale také vášeň pro svobodu, která spojila tolik skupin a komunit, jež byly mnoho let rozděleny (ku strategickému prospěchu státu). Na mnoha místech probíhá generální stávková, přičemž šéfové továren často s armádou spolupracují a vyzývají ji, aby zakročila proti protestům a stávkujícím. Barmská mládež buduje specifické protestní struktury – od vytváření obranných skupin s plechovými štíty přes vydávání samizdatových novin po vytváření skupin potravinové pomoci. Mezi takové patří i tamní kolektivy globální anarchistické iniciativy Food not Bombs (FNB), které pomáhají s dodávkami potravin a ochranných prostředků chudým lidem v ulicích měst, slumech i uprchlických osadách. Kolektiv FNB v myanmarském státě Rakhine dokonce otevřel bezplatnou kliniku.

Bylo by dobré prosadit vůči Myanmaru mezinárodní zbrojní embargo, jenže v Radě bezpečnosti OSN blokují Rusko a Čína všechny pokusy o schválení přísnějších sankcí a Rusko navíc stále dodává barmské armádě zbraně.

Myanmar je žel jen dalším z mnoha států, který vede boj proti vlastním obyvatelům, jako je tomu například v Bělorusku, Kolumbii, Turecku či v zemích s apartheidním režimem, který na základě rasového klíče utlačuje a vraždí obyvatele „druhé kategorie“, jak to můžeme aktuálně sledovat v případě Izraele.

Solidaritě se všemi odpůrci autoritářství a různých podob fašismu! Solidaritu s protestujícími v Myanmaru! Za zrušení utlačovatelských struktur armád a policie!

Demonstrace solidarity s protestujícími v Myanmaru

2. června od 17.00, Praha, Václavské náměstí 51